

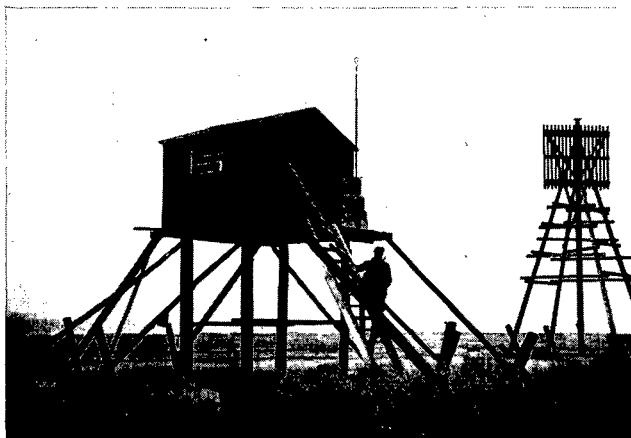
Sj. Braaksma:

Wij vingen een Zweed op een onbewoond eiland

(Stafafdeling Natuurbescherming van het Staatsbosbeheer)

Dit lijkt een wat sensationele kop voor een artikel in een serieus blad, maar het is echt waar gebeurd!

Ons avontuur was begonnen op dinsdag 18 oktober j.l. in Harlingen, waar wij zwaar bepakt in een zeilbootje stapten. Wij, dat waren mijn collega Henk van der Meulen en ik. Wij boften geweldig, want wij hadden toestemming gekregen van de directeur van „Natuurmonumenten”, om een dag of wat op het eiland Griend door te brengen. De bewakerskeet werd welwillend tot onze beschikking gesteld en wij konden de heenreis meemaken met een bestuurslid van genoemde vereniging, die met een technisch-ambtenaar van de Waterstaat heeft nagegaan, wat er kan worden

Ons verblijf op Griend

gedaan om het voortbestaan van het eiland te verzekeren. — De verheugende conclusie van dit onderzoek luidde, dat behoudens onvoorziene omstandigheden de eerste twee jaren geen reparaties aan de schoorwal nodig worden geacht. — Ons reisgezelschap ging daarna weer terug en zo bleven wij samen achter op een onbewoond eiland!

Van zitten kon voorlopig nog niet veel komen. De bagage moest over kilometers wad, schor en strandwal naar de keet worden gesleept. Er moesten takkebossen worden gepoot en vogelnetten worden uitgezet. Het was dan ook bepaald niet vroeg meer, toen wij met dit alles klaar waren en onze eerste maaltijd als eilander naar binnen werkten.

Ons kunstmatig „bos” bleek al dadelijk een groot succes. Verschillende zangvogeltjes waardeerden deze verandering op het tot dusverre boom- en struikvrije eiland, kennelijk. Tot ons genoegen was dit ook het geval

met een klapekster, die wij al kort na onze aankomst op een stok hadden zien zitten. Zijn verschijning bij ons bosje ontlokte overigens luide protesten aan de kleine zangertjes. Deze wisten blijkbaar instinctief of uit ervaring dat zij deze kromsnavel niet konden vertrouwen. Vooral de graspiepers volgden de klapekster steeds op de voet. Dat hun achterdocht niet ongegrond was, bewezen de plukresten en de braakbal, die wij later in ons bosje vonden. Het was ditmaal een roodborst geweest, die het miniatuur ekstertje tot voedsel had gediend. Een poging om deze zeldzame klauwier te ringen, bleef helaas zonder resultaat. De vogel raakte weliswaar het invliegnet, maar wist op het laatste ogenblik toch nog te ontsnappen. De volgende morgen was hij met onbekende bestemming vertrokken. Die invliegnetten bezorgden ons anders een hoop plezier. Wij kwamen er zodoende achter, dat er heggemussen en oeverpiepers op het eiland waren, soorten die wij anders wellicht over het hoofd hadden gezien. Verder vingen wij tot onze stomme verbazing vier goudhaantjes en een winterkoning. Wij hadden nooit verwacht deze dreumessen op zo'n geïsoleerd eilandje aan te treffen! In totaal maakten wij in vier dagen en nachten 108 vogels buit, die allen netjes van een ring werden voorzien.

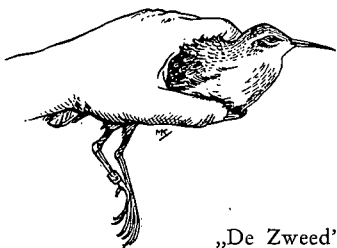

Klapekster.

Van de gevangen vogels zijn vooral nog de scholeksters en de bonte strandlopers vermeldenswaard. Van eerstgenoemde soort ringden wij er 10, van laatstgenoemde niet minder dan 41 exemplaren! En zo zijn wij dan bij ons grote avontuur aangekomen: — één van de gevangen bonte strandlopers bleek n.l. reeds een ring om te hebben. Wij dachten eerst, dat het een van onze „eigen” vogels zou zijn. Tot onze verbazing was de ring echter niet afkomstig uit Leiden maar droeg zij het opschrift 207384 Ornith Box Stockholm. Wij hadden een Zweed gevangen! Dat wij met deze ontdekking zeer ingenomen waren behoeft wel geen betoog.

Als herinnering aan zijn vangenneming op Griend en om het verstoorde evenwicht te herstellen, hebben wij de Zweed aan de andere poot een Nederlandse ring meegegeven. Wij ontvingen inmiddels bericht, dat de vogel op 27 juli 1957 als volgroeide vogel werd gerings op het bekende ringstation Ottenby.

Maar ook zonder Zweed was ons verblijf op Griend alleszins de moeite waard. Wij zullen bijvoorbeeld niet gauw vergeten, welke drommen vogels dit kleine eilandje bij hoog water pleegt te herbergen. Onze schattingen van gemiddeld wellicht wel 30.000 exemplaren waren beslist aan de voorzichtige kant. Om maar eens wat te noemen: 8.000 scholeksters, 10.000

„De Zweed”.

bonte strandlopers, 10.000 meeuwen (waarvan ruim 2.000 grote mantelmeeuwen!), 1.000 smienten, 1.000 berg-eenden, 350 rotganzen enz. Tijdens ons vijfdaagse verblijf benutten tenminste 38 vogelsoorten het eiland als pleisterplaats.

Daarnaast werden nog elf andere soorten waargenomen, die overvlogen of in de nabij gelegen kreken naar voedsel

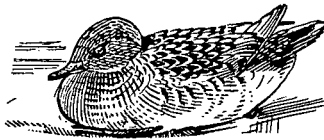
zochten. Van de pleisteraars genoot de velduil, die ons de dag na onze belevenis met de klapenster met zijn aanwezigheid vergastte, onze bijzondere belangstelling. De vogel slaagde er echter helaas wonderlijk goed in zich op dit kleine eiland aan onze nieuwsgierige blikken te onttrekken. Zelfs de piepers, die ons de dag tevoren zo goed de klapenster hadden aangewezen, lieten ditmaal verstek gaan.

Onder de doortrekkers, die zoveel haast hadden, dat zij Griend niet aandeden, herkenden wij onder anderen twee sijsjes en een putter. Opmerkelijk was het verschil in trekrichting. Een deel van de spreeuwen en ook een troep kraaiachtigen koersten namelijk rechtstreeks op het westelijke gedeelte van de afsluitdijk af. De lijsters, graspiepers en vinkachtigen daarentegen vlogen meestal in de richting van het Friese vasteland tussen Harlingen en Zurich.

Bijzonder interessant was de massale vispartij van een troep van ruim honderd middelste zaagbekken in de slenk vlak ten westen van het eiland, op de dag van ons vertrek. De vogels, waarbij slechts één witgekleurd mannetje, visten voortdurend in elkaars nabijheid. Als één vogel opvloog, ging de hele troep mee, om iets verder weer zusterlijk samen neer te strijken om opnieuw met de vangst te beginnen. De aalscholvers lieten zich, als het op vissen aankwam, evenmin onbetuigd.

Interessant was ook het gedrag van de rotganzen, die zich met het opkomende water mee lieten drijven en daarbij geregeld grondelden op de manier van een zwaan of een wilde eend. Wat zij hierbij buit maakten konden wij helaas niet onderscheiden. Wij hebben ons op dat vogeleiland werkelijk geen ogenblik verveeld. Toen de boot ons zaterdagmiddag weer kwam halen, waren wij het er dan ook over eens, dat we best nog een weekje hadden willen blijven.

Wat de stad ons te bieden heeft, is en blijft toch maar een pover surrogaat voor de gaven van Moeder Natuur...

50 jaren lid van de K.N.N.V.

Mej. W. E. Kronenberg te Diepenveen blijkt niet het enige lid te zijn, dat de K.N.N.V. al 50 jaren trouw is. Ook Mej. C. T. Becking te Arnhem kan een dergelijk jubileum vieren. Zij was vele jaren lang bestuurslid van de afdeling Arnhem, secretaresse zowel als penningmeesteres. Thans is zij nog lid van de Kascommissie en behoort tot de vaste bezoekers van de bijeenkomsten.

Wij hopen, dat zij dit alles nog vele jaren in goede gezondheid mag blijven doen.

Het Hoofdbestuur.

Rectificatie

Onder de foto van Jan G. Sloff op blz. 157 van de vorige jaargang staat vermeld: Foto D. L. Borg. Dit moet natuurlijk zijn: Foto D. L. Booy.